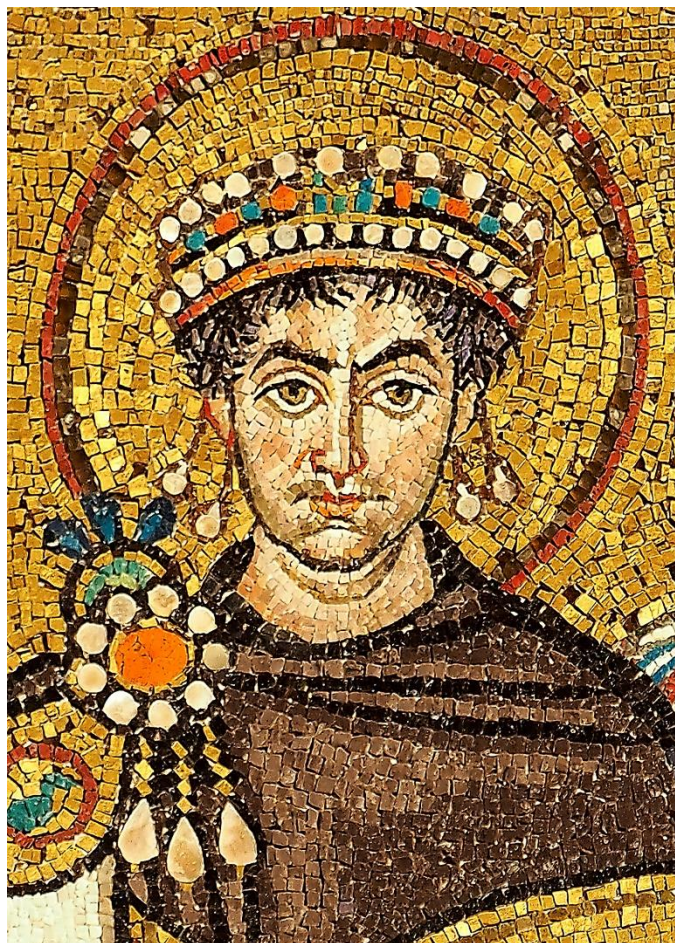

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

46ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΠΕΦ

«Βυζάντιο: Ιστορία και Πολιτισμός»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ

7 - 9 Νοεμβρίου 2019

Δημοτικό Θέατρο «Θωμάς Θωμαΐδης»

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Δαμασκηνού 57, ΚΟΡΙΝΘΟΣ

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Πέμπτη 7 Νοεμβρίου 2019

16.00-17.15: Προσέλευση συνέδρων-εγγραφές

17.15-17.30: «*Ο ένδοξός μας βυζαντινισμός*»: Εισαγωγική ομιλία
από την Πρόεδρο της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων
κυρία Τασούλα Καραγεωργίου

17.30-18.30: **Σύντομοι χαιρετισμοί (τριών λεπτών)**

- από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κορίνθου κ.κ. Διονύσιο
- από την Πρόεδρο του Συνδέσμου Φιλολόγων Κορινθίας
κυρία Αντιγόνη Γ. Βογιατζή
- από τον Ομότιμο Καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου
κ. Θεοδόση Τάσιο
- από τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Ελλήνων Κυπρίων Φιλολόγων
κ. Δημήτρη Ταλιαδώρο
- από τον Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Παναγιώτη Νίκα
- από τον Δήμαρχο Κορινθίων κ. Βασίλειο Νανόπουλο
- από τον Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας
κ. Αναστάσιο Γκιολή
- από τον Περιφερειακό Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης Πελοποννήσου κ. Δημήτριο Οικονομόπουλο
- από τον Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κορινθίας
κ. Ιωάννη Φειδά
- από τον Ειδικό Γραμματέα της ΟΛΜΕ κ. Ανδρέα Παπαδαντωνάκη
- από τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών
Ελλάδας κ. Μιχάλη Κουρουτό
- από την Πρόεδρο της Α΄ ΕΛΜΕ Κορινθίας κυρία Σοφία Κανέλλου
- από τον Πρόεδρο της Β΄ ΕΛΜΕ Κορινθίας κ. Αλέξη Τρίμη

***

«ΣΙΚΥΩΝΙΑ ΣΚΗΝΗ». Δραματοποιημένη παρουσίαση αποσπάσματος από το Γ΄ ποίημα του Πτωχοπρόδρομου. (Ερμηνεία: Δημήτρης Αθανασίου, Λίζα Αναγνωστοπούλου, Μάρθα Γιανκοπούλου. Τραγούδι: Ναταλία Ηλία – Πενταρά. Κιθάρα: Αλέξανδρος Πενταράς. Σκηνοθεσία Γιώργος Καρβουντζής).

*

Πρώτη συνεδρία

Πρόεδρος: Δημήτρης Ταλιαδώρος, δ.φ.

Πρόεδρος Συνδέσμου Ελλήνων Κυπρίων Φιλολόγων

- 18.30-18:45: **Άγιον Όρος: μια ζωντανή βυζαντινή κληρονομιά**
Γέρων Ελισσαίος
Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας Αγίου Όρους
- 18.45-19.00: **Οι απαρχές του Βυζαντίου μέσα από την πτώση του αρχαίου κόσμου**
Τηλέμαχος Κ. Λουγγής
Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών του Ε.Ι.Ε.
- 19.00-19.15: **Η «συνάντηση» εθνικών και χριστιανών στην πόλη της Παλλάδος: τα πρώτα χριστιανικά μνημεία της Αθήνας**
Αντώνης Ν. Μαστραπάς, δ.φ.
τ. Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 19.15-19.30: **Η νεοπλατωνική σχολή της Αθήνας κατά την πρωτοβυζαντινή περίοδο: παραγωγή, αναπαραγωγή και μετάδοση της φιλοσοφικής γνώσης**
Μιχαήλ Γεωργιάδης
Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Φιλολόγων
- 19.30-19.45: Συζήτηση
- 19.45-20.15: Διάλειμμα

Δεύτερη συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Δημήτρης Ασβεστόπουλος, ΜΑ

Φιλολόγος

- 20.15-20.30: **Η εικονομαχία ως το αποτέλεσμα ισχυρών ανταγωνισμών**
Νατάσα Αβραμίδου, ΜΑ
Φιλολόγος
- 20.30-20.45: **Εικονομαχία και ιστορική μεθοδολογία**
Βασίλειος Μάστορης, δ.φ.
- 20.45-21.00: **Από τη χειρόγραφη παράδοση, σε Ανατολή και Δύση: ένας Καθρέπτης Ηγεμόνος. Οι πηγές ενός κειμένου και οι διαδρομές μιας μετάφρασης του 16ου αιώνα**
Λουκία Στέφου, δ.φ.
τ. Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 21.00-21.15: **Οι Στίχοι Διάφοροι του λογιού ποιητή Χριστοφόρου Μυτιληναίου ως πηγή για τη μελέτη της βυζαντινής κοινωνίας και του πολιτισμού της κατά τον 11ο αιώνα**
Μανόλης Γ. Σέργης
Καθηγητής Πανεπιστημίου

21.15-21.30: Συζήτηση

Δεύτερη συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Μαρία Πεσκετζή, δ.φ.

Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 20.15-20.30: **Προσεγγίζοντας τον γάμο, ως θεσμό και κοινωνικό φαινόμενο, μέσα από το έπος του Διγενή Ακρίτα (χφ. Grottaferrata)**
Μαργαρίτα Βακάλου
Φιλολόγος
- 20.30-20.45: **Όψεις κοινωνικής πρόνοιας στο Βυζάντιο: η άσκηση της Ιατρικής και η λειτουργία νοσηλευτικών ιδρυμάτων**
Αικατερίνη Μουσαδάκου, ΜΑ
Φιλολόγος
- 20.45-21.00: **Βυζάντιο και χριστιανική φιλανθρωπία: ευαγή ιδρύματα της βυζαντινής Αιγύπτου υπό το φως των παπύρων**
Δημήτρης Ρουμπέκας, δ.φ.
- 21.00-21.15: **Πολιτισμικές αντιλήψεις περί κρεοφαγίας και διαχείριση του σωματικού και ψυχικού άλγους στο Βυζάντιο**
Αγγελική Τσούρα, ΜΑ
Φιλολόγος
- 21.15-21.30: Συζήτηση

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2019

Τρίτη συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Ιωάννης Φειδάς, δ.θ.

Διευθυντής Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κορινθίας

- 09.00-09.15: **Βυζαντινές αριστοκρατικές οικογένειες κατά τον 13ο αιώνα: η περίπτωση των Μαλιασσηνών της ανατολικής Θεσσαλίας**
Γεώργιος Κουλουράς, δ.φ.
- 09.15-09.30: **Γ. Γεμιστός (Πλήθων): η επανίδρυση της πολιτείας/κράτους στόχος ρεαλιστικός ή ιδεατός;**
Μαρία Κεκροπούλου, δ.φ.
τ. Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 09.30-09.45: **Η θέση της γυναίκας στην Αλεξιάδα της Άννας Κομνηνής**
Γεωργία Η. Χαριτίδου δ. φ.
Επίτιμη Διευθύντρια Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 09.45-10.00: **Δύο πηγές για την ιστορία της καθημερινότητας: ο Βίος του Όσιου Φιλαρέτου του Έλεήμονος και το Έπαρχικόν Βιβλίον Λέοντος ΣΤ΄ του Σοφοῦ**
 Νίκος Λινάρδος, δ.φ.
 Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου
- 10.00-10.15: **Σχέσεις του Βυζαντίου με τη Δύση: η Θεοφανώ Σκλήρραινα συναυτοκράτειρα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους (960-991)**
 Λήδα Νταβαρίνου, ΜΑ
 Φιλολόγος
- 10.15-10.30: **Αξιολογώντας την ενωτική πολιτική του Ιωάννη Η΄ Παλαιολόγου μετά την Άλωση (1453): η απόρριψη της Συνόδου Φερράρας - Φλωρεντίας από τον Γεώργιο Σφραντζή**
 Δημήτριος Θ. Βαχαβιώλος, δ.φ.
- 10.30-10.45: Συζήτηση
- 10.45-11.15: Διάλειμμα

Τρίτη συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Αντώνης Καλόβουλος

Φιλολόγος

- 09.00-09.15: **Νορμανδοί και βυζαντινός πολιτισμός στη Σικελία**
 Τάσος Χατζηναστασίου, δ.φ.
- 09.15-09.30: **Η ενημέρωση της βυζαντινής αντιπροσωπείας για το πολίτευμα της Φλωρεντίας από τον Leonardo Bruni κατά τη διάρκεια της ομώνυμης Συνόδου (1439)**
 Δημήτριος Κ. Γιαννακόπουλος, δ.φ.
 τ. Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 09.30-09.45: **Η Σύνοδος Φερράρας – Φλωρεντίας (1438-1439). Τα αποτελέσματα και οι επιδράσεις της στη βυζαντινή εικονογραφία**
 Ιωάννης Δημαρχόπουλος
 Φιλολόγος
- 09.45-10.00: **Ιταλική Αναγέννηση και ένωση των δύο Εκκλησιών**
 Αικατερίνη Τζάμου, δ.φ.
- 10.00-10.15: **Η εικόνα του αραβικού κόσμου στο «έπος» του Βασιλείου Διγενή Ακρίτα**
 Κατερίνα Παπαζαχαρία
 Επισκέπτρια Λέκτορ Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου
- 10.15-10.30: **Ο «Βυζαντινός» Yeats: *Byzantium, Sailing to Byzantium*.**
 Ευάγγελος Π. Καραγιάννης, δ.φ.
 Βασιλική Π. Καραγιάννη, δ.φ.
- 10.30-10.45: Συζήτηση

10.45-11.15: Διάλειμμα

Τέταρτη Συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Αντιγόνη Γ. Βογιατζή, ΜΑ

Πρόεδρος Συνδέσμου Φιλολόγων Κορινθίας

- 11.15-11.30: **Οι Αραβο-βυζαντινές σχέσεις στην Ανατολική Μεσόγειο μέσα από αραβικές πηγές: ο ρόλος των Κυκλάδων ως θαλάσσιος δρόμος προς την Κωνσταντινούπολη**
Σταύρος Σ. Παναγιώτου, ΜΑ
Φιλολόγος
- 11.30-11.45: **Η κατάκτηση της Ιερουσαλήμ από τους Άραβες. Το τέμενος του Ομάρ στην Ιερουσαλήμ**
Ιωάννα Καραμπίνη
Φιλολόγος
- 11.45-12.00: **Στις παρυφές του Βυζαντίου, στην Ανατολή και Δύση, η εκ νέου ανακάλυψη του Αριστοτέλη από πολυπολιτισμικές ομάδες μεταφραστών και ο αραβικός διαφωτισμός**
Χαρινέλα Τουρνά, δ.φ.
τ. Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 12.00-12.15: **Ο Συμεών Α΄ της Βουλγαρίας και η στέψη του από τον Πατριάρχη Νικόλαο Α΄ Μυστικό**
Σοφία Γ. Μεσίγκου-Κρικώνη, ΜΑ
Φιλολόγος
- 12.15-12.30: **Κασσία η ποιήτρια**
Χρύσα Ευστ. Αλεξοπούλου, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 12.30-12.45 : **Οι επιδράσεις του Σπανέα σε υστεροβυζαντινά κείμενα**
Δημήτριος Κότσικας, ΜΑ
Φιλολόγος
- 12.45-13.00: Συζήτηση

Τέταρτη Συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Αντώνης Μαστραπάς, δ.φ.

τ. Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 11.15-11.30: **Η επαιτική ποίηση και οι κοινωνικές της διαστάσεις: η περίπτωση των Πτωχοπροδρομικών ποιημάτων**
Μαρία Πεσκετζή δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 11.30-11.45: **Ακρίτες και Κύπρος. Εκεί που η Ιστορία συναντά τον θρύλο**
Ελένη Κτίστη, δ.φ.
Επιθεωρήτρια Φιλολογικών μαθημάτων Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου
- 11.45-12.00: **Οι προσαρμογές του λόγιου-ιστορικού Νικηφόρου Γρηγορά απέναντι σε πρόσωπα της εξουσίας και τις πολιτικές τους επιλογές**
Βασιλική Γεωργιάδου, δ.φ.
- 12.00-12.15: **Κωνσταντίνος Μανασσής: η ζωή και το έργο του**
Κωνσταντίνος Δημόπουλος
Φιλολόγος
- 12.15-12.30: **Ο βυζαντινός λόγιος και χρονογράφος Κωνσταντίνος Μανασσής (12ος αι.)**
Θεόδωρος Νημάς, δ.φ.
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 12.30-12.45: **Η φωνή της εξορίας του Μεγάλου Φωτίου σε επιστολική γραφή**
Παναγιώτης Ξηντάρας, δ.φ.
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 12.45-13.00: Συζήτηση

Πέμπτη Συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Μαρία Τσιάντη

Φιλολόγος

- 17.00-17.15: **Έλληνες και Λατίνοι : η εικόνα του «άλλου» στο Βυζάντιο μέσα από τέσσερις ιστορικές πηγές (12ος -14ος αι.)**
Μαρία Σφακιανάκη – Σαββάκη, ΜΑ
Φιλολόγος
- 17.15-17.30: **Ιωάννης Κανανός – Ιωάννης Μακρυγιάννης: βίοι παράλληλοι**
Μάριος Παν. Αθανασόπουλος, δ.φ.
Ε.ΔΙ.Π. στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 17.30-17.45: **Ν. Γρηγοράς και Ι. Καντακουζηνός: διερεύνηση της οπτικής τους μέσω της συγκριτικής παράθεσης πτυχών του πρώτου εμφυλίου πολέμου του 14ου αιώνα**
Γεωργία Τρίμπου
Φιλολόγος
- 17.45-18.00: **Η άλωση της Κωνσταντινουπόλεως (1453) μέσα από τα κείμενα των ιστορικών της εποχής**
Αναστάσιος Στέφος, δ.φ.
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

18.00-18.15: **Το γλωσσικό όργανο στο ιστοριογραφικό έργο του (Μ.) Δούκα**
Βασίλης Δημογεροντάκης, δ.φ.
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

18.15-18.30: **Κωνσταντίνος Ζ΄ Πορφυρογέννητος, ο «libris incumbens» αυτοκράτορας**
Άννα Καντίκα, ΜΑ
Φιλολόγος

18.30-18.45: Συζήτηση

18.45-19.15: Διάλειμμα

Πέμπτη Συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Χρύσα Αλεξοπούλου, δ.φ.

Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

17.00-17.15: **Η εικόνα της γυναίκας στα έργα του Μιχαήλ Ψελλού. *Εγκώμιον εις την μητέρα αυτού και Χρονογραφία***
Παναγιώτης Νταβαρίνος, δ.φ.
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

17.15-17.30: **Σπουδαίοι φιλόλογοι του 12ου αιώνα: Ισαάκ και Ιωάννης Τζέτζης, Ευστάθιος Θεσσαλονίκης**
Αλεξάνδρα Ροζοκόκη, δ.φ.
Διευθύντρια Ερευνών στην Ακαδημία Αθηνών

17.30-17.45: ***Είς τὸν Τίμιον Σταυρόν*. Επιδεικτικοί λόγοι ἔξι βυζαντινῶν ρητόρων**
Θανάσης Νάκας
Καθηγητής Πανεπιστημίου
Χαράλαμπος Στεργιούλης, δ.φ.

17.45-18.00: **Η βυζαντινή επιστολή: η περίπτωση του Δημητρίου Κυδώνη και η παρουσία της αρχαιότητας στο επιστολικό έργο του**
Εανθίπη Καραβίδα- Παπαγιάννη, δ.φ.

18.00-18.15: **Η δυναμική του 451 μ.Χ. και οι λαϊκές ταραχές στις ανατολικές επαρχίες του βυζαντινού κράτους**
Πέτρος Πετράτος, δ.φ.

18.15-18.30: **Ο Αναστάσιος Μιχαήλ για τον Μέγα Φώτιο και τον Ευστάθιο Θεσσαλονίκης: ο πρώτος Έλληνας ακαδημαϊκός μιλά για τους συγγραφείς της *Μυριοβίβλου* και των *Παρεκβολών* στην Ακαδημία του Βερολίνου το 1707**
Χαράλαμπος Μηνάογλου, δ.φ.

18.30-18.45: Συζήτηση

18.45-19.15: Διάλειμμα

Έκτη Συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Αναστασία Αβραμίδου, MA

Φιλολόγος

- 19.15-19.30: **Επικριτικά σχόλια του ιστορικού Ιωάννου Κίνναμου προς τους βασιλείς Ιωάννη και Μανουήλ Κομνηνό (12ος αι.)**
Άναστάσιος Δελέογλου, δ.φ.
Φιλολόγος
- 19.30-19.45: **Η έννοια του ηρωικού ιδεώδους κατά την εποχή των Κομνηνών**
Αικατερίνη Διαμαντοπούλου, δ.φ. – δ.θ.
Διδάσκουσα Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 19.45-20.00: **Τα παρωνύμια των Βυζαντινών αυτοκρατόρων. Ιστορίες δίπλα και πίσω από την Ιστορία**
Νίκος Κ. Χαβιάρας, δ.φ.
Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου
- 20.00-20.15: **Ιμβριακά ανθρωπωνύμια βυζαντινής – μεσαιωνικής προέλευσης**
Ξενοφών Τζαβάρας, δ.φ.
- 20.15-20.30: **Καινοτομίες στη βυζαντινή εκπαίδευση και στόχοι της κεντρικής εξουσίας τον 11ο αιώνα**
Σταυρούλα Χονδρίδου, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 20.30-20.45: **Ο βυζαντινός αισθητισμός του Πλάτωνος Ροδοκανάκη: μια ιδιότυπη σχέση υπό το πρίσμα της ανασύστασης της εθνικής συνείδησης**
Παναγιώτα Δαούτη, δ.φ.
- 20.45-21.00: Συζήτηση

Έκτη Συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Βασιλική Ζέττα, MA

Φιλολόγος

- 19.15-19.30: **Θρησκευτικές ταυτότητες: Χριστίνα της Τύρου ή Χριστίνα της Μπολσένα**
Χριστίνα Παλακίδου, δ.φ.
- 19.30-19.45: **Ο Μέγας Αλέξανδρος στην πνευματική παράδοση και τέχνη του βυζαντινού ελληνισμού**
Δημήτριος Κουγιουμτζόγλου, MA
Φιλολόγος
- 19.45-20.00: **Έλλην, Ρωμηός, Γραικός: η συνέχεια της ελληνικότητας στο Βυζάντιο**
Μαρία Καντάνη, MA
Φιλολόγος
- 20.00-20.15: **Θρησκευτικές και πολιτισμικές διαδρομές Βυζαντίου και Κύπρου**
Ειρήνη Ροδοσθένους, δ.φ.
Επιθεωρήτρια φιλολογικών μαθημάτων Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου

- 20.15-20.30: **Βυζαντινές εκκλησίες της Καστοριάς: μεγάλα αριστουργήματα αρχιτεκτονικής και τοιχογραφίας**
Αθηνά Α. Γκουτζινοπούλου
Φιλολόγος
- 20.30-20.45: **Αναπαραστάσεις του Βυζαντίου στην ποίηση του αλτρωτισμού στην αγγλοκρατούμενη Κύπρο**
Βαλεντίνα Δημητριάδου-Σαλτέ, ΜΑ
Φιλολόγος
- 20.45-21.00: Συζήτηση

Σάββατο, 9 Νοεμβρίου 2019

Έβδομη Συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Ανθούλα Δανιήλ, δ.φ.

- 09.00-09.15: **Το αγνοημένο Βυζάντιο της χερσονήσου του Σαλέντο στην Ν. Ιταλία**
Φωτεινή Καϊμάκη
Φιλολόγος
- 09.15-09.30: **Οι νοπογραφίες στην εκκλησία της Santa Maria foris portas στο Castelseprio**
Σμαράγδα Μ. Φαρίδου, δ.θ.
- 09.30-09.45: **Η βυζαντινή κληρονομιά της Κύπρου, ένα σύγχρονο παγκόσμιο πολιτιστικό απόθεμα: τα μνημεία της Unesco στο Τρόοδος και η πρόκληση διαφύλαξης και ανάδειξής τους**
Αναστασία Χάματσου
Δρ. Ιστορίας και Πολιτικών Επιστημών
- 09.45-10.00: **Corpus φλαμανδικών χαλκογραφιών και μεταβυζαντινών εικόνων. Παρουσίαση συμπερασμάτων**
Γιάννης Ρηγόπουλος, δ.φ.
Επίτιμος Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 10.00-10.15: **Η επίδραση της βυζαντινής τέχνης στο έργο του Φώτη Κόντογλου. Οι δώδεκα εικόνες της Ιεράς Μονής Αγίων Αναργύρων Πάρωννα**
Μεταξία Παπαποστόλου, δ.φ
- 10.15-10.30: **Η συμβολή του Νικολάου Γ. Πολίτη στη βυζαντινή παροιμιολογία και παροιμογραφία**
Αριστείδης Ν. Δουλαβέρας
τ. Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- 10.30-10.45: Συζήτηση
- 10.45-11.15: Διάλειμμα

Έβδομη Συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Τάσος Χατζηαναστασίου, δ.φ.

09.00-09.15: **Η άλωση του Αμορίου από βυζαντινές και αραβικές πηγές**

Κλεονίκη Αθανασιάδη, ΜΑ
Φιλολόγος

09.15-09.30: **... και ἐνέβην ἢ ἁγία Ἑλένη καὶ ἦρτεν εἰς τὴν Κύπρον: ιστορία, θρύλοι και παραδόσεις από την επίσκεψή της στη νήσο**

Γεωργία Κούμα, δ.φ.
Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης,
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου

09.30-09.45: **Θρύλοι και παραδόσεις γύρω από την παρουσία της Αγίας Ελένης στην Κύπρο**

Μαρία Χατζηνικόλα, δ.φ.

09.45-10.00: **Βυζαντινές αντανakλάσεις στη νεοελληνική πεζογραφία του 20ού και 21ου αιώνα**

Κασβίκη Σοφία, ΜΑ
Φιλολόγος

10.00-10.15: **Ιουλιανός ο Παραβάτης, του Χρήστου Ζαλοκώστα: μια φιλοσοφική ανάγνωση**

Μαρίνα Γρηγοροπούλου
Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

10.15-10.30: **Το βυζαντινό αποτύπωμα στην ποίηση του Κ. Π. Καβάφη**

Παναγιώτης Αθανασούλης
Φιλολόγος

10.30-10.45: Συζήτηση

10.45-11.15: Διάλειμμα

Όγδοη Συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Μεταξία Παπαποστόλου, δ.φ.

11.15-11.30: **Η Πόλις έάλω: η ανταπόκριση δύο ποιητών ιστορικών στα γεγονότα Τροοδία (Ντία) Αριστοδήμου, δ.φ.**

- 11.30-11.45: **Κ. Π. Καβάφη: Μανουήλ Κομνηνός. Δείγμα ιστορικής αποδοχής ή λογοτεχνικής ειρωνείας**
Μαρία Νιώτη, ΜΑ
Φιλολόγος
- 11.45-12.00: **Περιμένοντας τους Βαρβάρους: ένα βυζαντινό ρητορικό προγύμνασμα του Καβάφη**
Νίκος Πουλόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου
- 12.00-12.15: **Λόγοι περί προσευχής και η τέχνη του λόγου της στη βυζαντινή γραμματεία (4ος – 8ος αιώνες): μοτίβα, ιδέες και διατυπώσεις. Σύγχρονη λαογραφική θεώρηση**
Γαρυφαλλιά Γ. Θεοδωρίδου, δ.φ
- 12.15-12.30: **Επανερμηνεύοντας τον Λεόντιο Μαχειρά στον 21ο αιώνα. Εξήγησις της γλυκείας χώρας Κύπρου: σκηνοθετικές προσεγγίσεις**
Μαρίνα Αθανασίου
Φιλολόγος
- 12.30-12.45: **Επισκόπηση των καταλοίπων του βυζαντινού κόσμου στον ευρυτανικό χώρο**
Μαρία Παν. Παναγιωτοπούλου, δ.φ.
- 12.45-13.00: Συζήτηση

Όγδοη Συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Ζωή Κατσιαμπούρα, δ.φ.

Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 11.15-11.30: **Οι δολοφονίες του Κρίσπου, της Φάουστας και του Σώπατρου: από τις βυζαντινές και λατινικές πηγές στο Κωνσταντίνος ο Μέγας του Κοσμά Πολίτη**
Νίκος Καγκελάρης
Φιλολόγος
- 11.30-11.45: **Βυζαντινές επιδράσεις στην εικαστική γενιά του '30. Η περίπτωση του Νίκου Εγγονόπουλου**
Στυλιανή Μπάρτζου, δ.φ.
- 11.45-12.00: **Το Βυζάντιο ως πηγή έμπνευσης στους Δροσουλίτες του Νίκου Γκάτσου**
Ευγενία Δαρβίρη
Φιλολόγος
- 12.00-12.15: **Βυζαντινές αποχρώσεις στο πεζογραφικό έργο του Ν. Γ. Πεντζίκη**
Δήμητρα Γ. Μπεχλικούδη, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 12.15-12.30: **Η τέχνη της βυζαντινής ζωγραφικής από τον Διονύσιο τον εκ Φουρνά στον Γιώργο Σεφέρη**
Ασπασία Γκικόκα, δ.φ.
- 12.30-12.45: **Ο υπηρετικός του λόγου χαρακτήρας του βυζαντινού μέλους**
Χρίστος Δάλκος, δ.φ.
Γιώργος Δάλκος, δ.φ.
- 12.45-13.00: Συζήτηση

Ένατη Συνεδρία (α)

Πρόεδρος: Αριστείδης Δουλαβέρας

τ. Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

- 17.00-17.15: **Το Βυζάντιο και ο Οδυσσεύς Ελύτης**
Ανθούλα Δανιήλ, δ.φ
- 17.15-17.30: **Υπάρχουν απηχήσεις από τον «ένδοξό μας βυζαντινισμό» στο έργο της Κικής Δημουλά;**
Ευφροσύνη – Εριέττα Δεληγιάννη, δ.φ.
τ. Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 17.30-17.45: **Ο Ύμνος εις τὸ πάθος τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὸν θρῆνον τῆς Θεοτόκου του Ρωμανοῦ του Μελωδοῦ καὶ Ἡ Μάνα τοῦ Χριστοῦ του Κώστα Βάρναλη: μια παράλληλη «ανάγνωση»**
Αντιγόνη Γ. Βογιατζή, ΜΑ
Πρόεδρος Συνδέσμου Φιλολόγων Κορινθίας
Μανώλης Μ. Στεργιούλης, δ.φ.
- 17.45-18.00: **Το Βυζάντιο στο έργο του Κυριάκου Χαραλαμπίδη**
Ιωάννης Κονδυλόπουλος, ΜΑ
Φιλολόγος
- 18.00-18.15: **Ο ήρωας Διγενής Ακρίτας στο ομώνυμο έπος και η «συνομιλία» του με την τραγωδία του Άγγελου Σικελιανού Ο θάνατος του Διγενή**
Αθανασία Π. Γκούμα, ΜΑ
Φιλολόγος
- 18.15-18.30: **Η επίδραση της Ύστερης Βυζαντινής Περιόδου στον Νέο Ελληνισμό: ένα γλωσσικό και λογοτεχνικό ταξίδι**
Πολύμνια Χατζηγεοφύτου, δ.φ.
Επιθεωρήτρια φιλολογικών μαθημάτων Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου
- 18.30-18.45: Συζήτηση
- 18.45-19.15: Διάλειμμα

Ένατη Συνεδρία (β)

Πρόεδρος: Γεωργία Χαριτίδου, δ.φ.

Επίτιμη Διευθύντρια Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 17.00-17.15: **Οι ψηφίδες είναι παντοτινές**
Έλσα Μυρογιάννη-Αρβανιτίδη, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 17.15-17.30: **Οι Όροι Πλάτωνος στον Κώδικα του Βησσαρίωνος: μια νέα εκδοχή του πλατωνικού έργου μέσα από το χειρόγραφο του εξόριστου βυζαντινού λογίου**
Αννα Γρίβα, MA
Φιλολόγος
Μάρκος Δενδρινός
Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
- 17.30-17.45: **Θεατρικά έργα με βυζαντινή υπόθεση στο νεοελληνικό θέατρο. Η παρουσία τους στο Εθνικό Θέατρο και το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος**
Ευσεβία Χασάπη-Χριστοδούλου, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 17.45-18.00: **Η συμβολή του Σπυρίδωνος Ζαμπέλιου και του Κωνσταντίνου Παπαρρηγόπουλου στην «αποκατάσταση» του Βυζαντίου**
Ανδρέας Παπαδημητρίου
Φιλολόγος
- 18.00-18.15: **Η πρόσληψη του Βυζαντίου από τη νεοελληνική διάνοηση κατά τον όψιμο 19ο αιώνα: οι περιπτώσεις του Παύλου Καλλιγά και του Δημητρίου Βικέλα**
Ελένη Κουντουράκη, δ.φ.
- 18.15-18.30: **Βυζάντιο και Νέος Ελληνισμός. Η παρέμβαση του Δημήτρη Χατζή το 1954 στη συζήτηση για το σχέδιο προγράμματος του ΚΚΕ**
Μπάμπης Παπαδόπουλος
Φιλολόγος
- 18.30-18.45: **Μια γυναίκα γράφει και ιστορεί**
Ζωή Κατσιαμπούρα, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 18.45-19.00: Συζήτηση
- 19.00-19.15: Διάλειμμα

Δέκατη Συνεδρία

Πρόεδρος: Μανώλης Μ. Στεργιούλης, δ.φ.

- 19.15-19.30: **Προσεγγίζοντας εναλλακτικά τον βυζαντινό πολιτισμό στο Γυμνάσιο**
Αργυρούλα Αλεξανδροπούλου, δ.φ.
Παναγιώτα Ψυχογιουπούλου, MA

19.30-19.45: **Η εικονομαχία στα σχολικά εγχειρίδια της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του 19ου αιώνα**

Ιωάννα Σοφianoπούλου, ΜΑ
Θεολόγος-Φιλολόγος

19.45-20.00: **Όψεις της βυζαντινής ιστορίας και του πολιτισμού στα σχολικά εγχειρίδια της Λογοτεχνίας. Ο ρόλος των Προκηρύξεων και των Αναλυτικών Προγραμμάτων (1884-2019)**

Χρυσάνθη Κουμπάρου, δ.φ.
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου

20.00-20.15: **Οι σπουδές Βυζαντινής Φιλολογίας στην ελληνική Τριτοβάθμια Εκπαίδευση σήμερα. Διαπιστώσεις και προτάσεις**

Γεράσιμος Γεωργιάδης, ΜΑ
Φιλολόγος

20.15-20.30: **Το Βυζάντιο στο ελληνικό κράτος. Παραδείγματα αναφοράς στον αστικό, δημόσιο λόγο της οθωνικής περιόδου**

Σοφία Μπελόκα, δ.φ.

20.30-20.45: **Δημιουργώντας ένα εικονικό μουσείο βυζαντινής τέχνης**

Μαρία Κασκαντάμη, δ.φ.
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου

20.45-21.00: Συζήτηση

21.00-21.15: **Συνόψιση εργασιών Συνεδρίου**

Αντιγόνη Γ. Βογιατζή, ΜΑ
Πρόεδρος Συνδέσμου Φιλολόγων Κορινθίας

* Παραδοσιακοί χοροί από τον Σύνδεσμο Γυναικών Ηπείρου νομού Κορινθίας, την Ένωση Κρητών Κορινθίας «Ο Ψηλορείτης», τη Μικρασιατική Στέγη Κορίνθου, το Λύκειο των Ελληνίδων (παράρτημα Κιάτου), τον Σύλλογο Ρουμελιωτών Ξυλοκάστρου «Κοσμάς ο Αιτωλός».

Για το Δ.Σ. της Π.Ε.Φ.

Η Πρόεδρος

Τασούλα Καραγεωργίου

Ο Γενικός Γραμματέας

Αντώνης Μαστραπάς

Η Επιστημονική Επιτροπή	Η Οργανωτική Επιτροπή	
<p>Φώτης Δημητρακόπουλος Ομότ.Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Διονύσιος Καλαμάκης Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών</p> <p>Τασούλα Καραγεωργίου Επίτ. Σχολική Σύμβουλος Δ. Ε.</p> <p>Μιχαήλ Κορδώσης Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</p> <p>Τηλέμαχος Λουγγής Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών του Ε.Ι.Ε.</p> <p>Αλέξης Σαββίδης Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου</p> <p>Δημήτρης Τρανταφυλλόπουλος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου</p>	<p>Αναστασία Αβραμίδου</p> <p>Θεόδωρος Βασιλακόπουλος</p> <p>Αντιγόνη Γ. Βογιατζή</p> <p>Ζηνοβία Γαβαλά</p> <p>Αθανασία Γκούμα</p> <p>Αντώνης Καλόβουλος</p> <p>Ιωάννα Καραμπίνη</p> <p>Αντώνης Μαστραπάς</p> <p>Παναγιώτα Μητρογιάννη</p> <p>Σοφία Μπλέτα</p> <p>Μεταξία Παπαποστόλου</p> <p>Μαρία Πεσκετζή</p> <p>Αναστάσιος Στέφος</p> <p>Μανώλης Μ. Στεργιούλης</p> <p>Δημήτρης Ταλιαδώρος</p> <p>Γεωργία Χαριτίδου</p> <p>Τάσος Χατζηαναστασίου</p>	

Το Συνέδριο πραγματοποιείται με εγκριτική απόφαση του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ (Αριθμ. Πρωτ. 157550/Δ2/09-10-2019/ΥΠΑΙΘ)

Στην παράπλευρη αίθουσα του Θεάτρου ο Σύλλογος Λόγου και Τέχνης «Αλκυονίδες», το Κέντρο Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Κορινθίων, η Δημοτική Βιβλιοθήκη και η Δημοτική Πινακοθήκη θα οργανώσουν Εκθέσεις Αγιογραφίας και Φωτογραφίας.

Χορηγοί του Συνεδρίου

- Mantas Hotels Κόρινθος, Λουτράκι
- Arcadia Food Group, Ιδρυτής Νίκος Παπαβασιλείου, Κιάτο
- Επιμελητήριο Κορινθίας
- ΟΕΒΕ Ν. Κορινθίας
- Θανάσης Μανάβης Χωματουργικές Εργασίες, Ζευγολατιό Κορινθίας
- Βαγγέλης Λυμπερόπουλος , Μηχανουργείο Αρκούδα, Κιάτο
- Αθλητικός Σύλλογος Κόρινθος 06
- Οινοποιητικός Συνεταιρισμός Νεμέας
- Σ.Ο.Ν. (Σύνδεσμος Οινοποιών Νεμέας)
- Ξυλεμπορική Γιώργος Γκίλας, Κόρινθος
- Καταγράμμα, Εκδόσεις-Γραφιστικές Τέχνες, Κιάτο

Στήριξη: • Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Κορινθίας,

• Α΄ ΕΛΜΕ

• Β΄ ΕΛΜΕ